

PPS-jaarrapportage 2018

Algemene gegevens	
PPS-nummer	AF-17021
Titel	Verbeteren van de Kringloopwijzer
Thema	Duurzame Veehouderij
Uitvoerende kennisinstelling(en)	Wageningen Livestock Research
Projectleider onderzoek (naam + emailadres)	Wouter Spek; wouter.spek@wur.nl
Penvoerder (namens private partijen)	Willem Koops
Contactpersoon overheid	
Totale projectomvang (k€)	374
Adres projectwebsite	https://www.verantwoordeveehouderij.nl/show/Verbeteren-van-de-KringloopWijzer-1.htm
Startdatum	01-01-2018
Einddatum	31-12-2020

Goedkeuring penvoerder/consortium

De jaarrapportage dient te worden besproken met de penvoerder/het consortium. De TKI's nemen graag kennis van eventuele opmerkingen over de jaarrapportage.

De penvoerder heeft namens het consortium de jaarrapportage	☒ goedgekeurd ☐ niet goedgekeurd
Eventuele opmerkingen over de jaarrapportage:	

Planning en voortgang (indien er wijzigingen zijn t.o.v. het projectplan svp toelichten)

Loopt de PPS volgens planning?	Nee. <i>De oorspronkelijke tijdsplanning heeft vertraging opgelopen doordat het traject van goedkeuring van dit project langer duurde dan verwacht. Dit heeft ertoe geleid dat de eerste reservering die er lag op de proeffaciliteiten kwam te vervallen en een nieuwe reservering gemaakt moest worden. Deze nieuwe reservering voor het uitvoeren van de proef lag daarom ook later dan gepland</i>
Zijn er wijzigingen in het consortium/de projectpartners?	Nee
Is er sprake van vertraging en/of uitgestelde opleverdatum?	Nee. De doelstelling is nog steeds dat dit project in het eerste kwartaal van 2020 volledig wordt gerealiseerd.
Is er sprake van inhoudelijke knelpunten, geef een korte beschrijving	Nee
Is er sprake van afwijkingen van het ingezette budget/de begroting?	Nee

Korte omschrijving inhoud/doel PPS

Wat is er aan de hand en wat doet het project daaraan?

Wat gaat het project opleveren en wat is het effect hiervan?

De Kringloopwijzer (KLW) is het belangrijkste instrument binnen de melkveehouderij om excretie van stikstof en fosfaat te monitoren en te verminderen. Het Nederlandse netto energiewaarderingssysteem voor herkauwers (het VEM systeem) wordt binnen de KLW gebruikt om te berekenen wat de voeropname is en bepaalt daarmee ook in belangrijke mate wat de excretie van fosfaat en stikstof in mest en de berekende opbrengst van het zelfgeteelde

ruwvoer. Er zijn echter duidelijke aanwijzingen dat in het VEM systeem de berekende energie benodigd voor lichaamsonderhoud van melkvee met 30% te laag wordt ingeschat, met als gevolg dat ook de berekende stikstof- en fosfaatexcreties en de gewasopbrengst op het melkveebedrijf te laag worden ingeschat. De reden voor de onderschatting van de VEM behoefte voor onderhoud is dat de huidige normen gebaseerd zijn op de koe van vóór 1970, terwijl die koe door fokkerij inmiddels flink is veranderd. Dit project ontwikkelt een energie onderhoudsbehoefte norm voor de moderne Nederlandse melkkoe. Daarmee wordt de basis van de Kringloopwijzer (het berekenen van de voeropname van de veestapel) verstevigd en kunnen de N en P kringlopen op het melkveebedrijf nauwkeuriger vastgesteld worden.

Resultaten 2018

Geef een korte beschrijving van de high-lights van 2018

Geef een korte beschrijving van de projectdeliverables 2018

De klimaatrespiratieproef is in de maanden oktober – december naar tevredenheid uitgevoerd.

Aantal opgeleverde producten in 2018 (geef in een bijlage de titels en/of omschrijvingen van de producten of een link naar de producten op de projectwebsite of andere openbare websites)

Wetenschappelijke artikelen	Rapporten	Artikelen in vakbladen	Inleidingen/workshops

Titels/omschrijvingen van belangrijkste producten in 2018 (max. 5) en hun doelgroepen

In 2018 zijn er geen rapporten verschenen. De oorspronkelijke planning was dat er in kwartaal 4 van 2018 al een rapport zou verschijnen met daarin de resultaten van de eerder genoemde respiratieproef. De reden dat het rapport niet is verschenen ligt in het feit dat de respiratieproef later is uitgevoerd dan gepland.

Bijlage: Titels/omschrijvingen van alle producten in 2018 of een link naar deze producten op de projectwebsite of andere publieke websites